

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/8767.**

Benyújtás dátuma: **2024-07-26 13:12**

Parlex azonosító: **C5JQUJIJ0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Gyurcsány Ferenc (DK), Arató Gergely (DK), Barkóczy Balázs (DK), Dr. Dávid Ferenc (DK), Dr. Komáromi Zoltán (DK), Dr. Oláh Lajos (DK), Dr. Vadai Ágnes (DK), Földi Judit (DK), Gréczy Zsolt (DK), Gy. Németh Erzsébet (DK), Hegedüs Andrea (DK), Kálmán Olga (DK), Sebián-Petrovszki László (DK), Varga Ferenc (független), Varga Zoltán (DK), Varju László (DK)**

Törvényjavaslat címe: **A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvénynek a kiskorúak fokozott védelme érdekében szükséges módosításáról**

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „**a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvénynek a kiskorúak fokozott védelme érdekében szükséges módosításáról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2024. évi törvény

a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvénynek a kiskorúak fokozott védelme érdekében szükséges módosításáról

Az Országgyűlés a jövő nemzedékért érzett felelősségtől vezérelve a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben, továbbá az Alaptörvényben meghatározott gyermeki jogok érvényre juttatása, a gyermek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése, egészséges felnevelkedése és jólétének biztosítása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény a következő alcímmel egészül ki:

„Kiskorú bántalmazása

208/A. §

- (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki
- a kiskorút, annak testi sérülést okozva bántalmazza,
 - a kiskorúval szemben az emberi méltóságát súlyosan sértő, megalázó, vagy erőszakos magatartást tanúsít,
 - a kiskorú lelki, erkölcsi, mentális, vagy pszichés fejlődését súlyosan veszélyezteti bűntettet követ el és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) A büntetés kettő évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a cselekmény
- maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, vagy jelentős érdeksérelmet okoz,
 - a cselekményt aljas indokból vagy célból követik el.
- (3) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a cselekmény
- 12 év alatti sértett sérelmére követik el,
 - életveszélyt okoz, vagy különös kegyetlenséggel követik el,
 - halált okoz.
- (4) Aki a cselekményt a kiskorú nevelésével, gondozásával, vagy felügyeletével kapcsolatos kötelességét kihívóan közösségellenes módon, megbotránkozást vagy riadalmat keltve és a gyermek gondozásával kapcsolatos szabályokat szándékosan megszegve
- az (1) bekezdésben meghatározott módon követi el, az kettő évtől nyolc évig terjedő,
 - a (2) bekezdésben meghatározott módon követi el, az öttől tíz évig terjedő,
 - a (3) bekezdésben meghatározott módon követi el, az tíz évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

2. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Egy ország nézte teljes döbbenettel a napokban nyilvánosságra került képsorokat, melyeken egy felnőtt, küzdősportedzőként tevékenykedő férfi dühből megaláz és teljes fizikai erejét kihasználva felrúg, megfélemlít egy rábízott kisgyermeket. A szolnoki kalandparkban történt eset sokkolta az országot. Egy erőszakos tett mindig felháborító, bárki ellen követik el, de talán még megrendítőbb, ha az áldozat gyermek.

Büntető szakjogászok szerint ez az eset is rávilágít arra, hogy a büntető törvénykönyvben lévő hatályos szabályozás alapvető problémája, hogy az ilyen jellegű cselekményeket egyetlen tényállás sem fedi le teljes egészében.

A cselekmény tartalmát jelentő elkövetési magatartás egyes elemeit különböző bűncselekmények rendelik büntetni, így a garázdaság és a kiskorú veszélyeztetése mellett egyértelműen szóba jöhet még a bekövetkezett, vagy az elkövető szándékától függetlenül csak a véletlennek köszönhetően elmaradt konkrét tényleges testi sérülés súlyosságához igazodva, a bizonyíthatóságtól függően a szándékosan elkövetett testi sértés valamelyik alap, vagy minősített esete, vagy annak a kísérlete (8 napon túl gyógyuló súlyos, életveszélyt, esetleg maradandó fogyatékoságot okozó, aljas indokból, vagy célból, különös kegyetlenséggel elkövetve – Btk. 164. § (3) és (5) bekezdések).

Előfordulhat azonban, hogy a konkrét cselekményhez kapcsolódva elkövetett különböző jogi minősítésű több bűncselekmény egyszerre egymás mellett azonban jogilag nem állapítható meg.

Jelen ügyben is ez a helyzet, mert a garázdaság bűncselekmény a tényállásban írt megfogalmazás alapján csak akkor van, ha más, súlyosabb bűncselekmény elkövetése nem állapítható meg (szubszidiaritás). Magyarul a garázdaság akkor van, ha nincs mellette súlyosabban büntetendő bármilyen más cselekmény így kiskorú veszélyeztetése, testi sértés, vagy más.

A kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény tipikus elkövetési magatartása a nevelésre, felügyeletre vagy gondozásra vonatkozó kötelezettségek súlyos megszegése. Ahhoz, hogy valaki felelősségét a kiskorú veszélyeztetése bűncselekménynek az elkövetésében megállapítsák, nem elég egy hibát elkövetni, hanem súlyos köteleességszegést kell megszegni. A kiskorú veszélyeztetése csak akkor állapítható meg, ha a köteleességszegés súlyos eredményt okoz: veszélybe kerül a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődése. Ennek alapján azonban nem büntethető pl. az, aki úgy bántalmaz egy gyermeket, hogy nem köteles a gyermek felügyeletére.

Ebből a szabályozási helyzetből azonban az is következik, hogy a legtöbb esetben, és így lenne ez a konkrét ügyben is, bizonyos speciális, egyedi cselekmény elemek, elkövetési magatartás részek nem lesznek megbüntetve, illetve értékelve, mivel azok csak olyan bűncselekményekhez kapcsolva lennének kimondhatók, amik azonban adott esetben a halmazatban nem állapíthatók meg.

Mindezek miatt könnyen előfordulhat, hogy az elkövetett bűncselekmény egyes elemei, bizonyos

részei büntetlenül maradnak, mivel kimaradnak abból a körből, ami az ügyben végül majd meghatározott jogi minősítésű bűncselekmény részei.

A Demokratikus Koalíció frakciójának álláspontja szerint a széleskörű társadalmi közfelháborodást megalapozó, kiemelt tárgyi súlyú és fokozottan társadalomra veszélyes elkövetési magatartásokat tartalmazó hasonló jellegű bűncselekmények példás szigorral és következetességgel, tehát komplex hatékonysággal való megbüntetésének érvényesítése (a büntetőjog nyelvén mondva a büntetés kiszabás speciál preventív és generál preventív hatását is érvényre juttatva) csak új büntető jogi tényállás törvénybe iktatásával biztosítható. Tehát nem egy meglévő bűncselekmény új minősítő körülményként, illetve nem általános fogalomként meghatározott súlyosabb büntetést eredményező minősítő elemként, hanem a különböző jelenleg hatályos tényállások releváns elkövetési elemeit egybekapcsolva komplexen tartalmazó és az egyedi specialitásokat is figyelembe vevő új bűncselekmény tényállásának megalkotására teszünk javaslatot. Az új törvényi tényállás a kiskorú bántalmazása, és ez az az új szabályozás, ami biztosítja véleményünk szerint a következetes és hatékony jogalkalmazást, egyben kellő védelmet biztosít a gyermek számára.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1. §

A javaslat új törvényi tényállást vezet be kiskorú bántalmazása címmel, melyben egy évtől öt évig tartó büntetéssel fenyegeti azt a 18. életévét betöltött személyt, aki a kiskorút testi sérülést okozva bántalmazza, vagy az emberi méltóságát súlyosan sértő, megalázó, vagy erőszakos magatartást tanúsít, illetve a kiskorú lelki, erkölcsi, mentális, vagy pszichés fejlődését súlyosan veszélyezteti. A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a cselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást okoz, vagy ha a cselekményt aljas indokból, vagy célból követik el. A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a cselekményt 12 év alatti sértett sérelmére követik el, esetleg életveszélyt okoz, vagy különös kegyetlenséggel követik el, vagy halált okoz.

A javaslat speciális esetként határozza meg a kiskorú nevelésével, gondozásával, vagy felügyeletével megbízott személyre vonatkozó magasabb büntetési tételeket, ha az elkövető ilyen minőségében követi el a fent felsorolt cselekményeket.

2. §

Hatályba léptető rendelkezés.